

ปัจจัยทางคลินิกที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การฟื้นฟู สภาพระดับดี ในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่ เข้ารับโครงการฟื้นฟูผู้ป่วยระยะกลางของจังหวัด เชียงราย

[Link งานวิจัย](#)

พสรร ศาลิคุปต

บทคัดย่อ

ความเป็นมา: การฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในผู้ป่วยในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์มีข้อจำกัดเรื่องเตียงและระยะเวลาการนอน จึงมีการจัดบริการหอฟื้นฟูผู้ป่วยระยะกลางชั้นในโรงพยาบาลชุมชน การหาปัจจัยพยากรณ์ผลลัพธ์ของการฟื้นฟูสมรรถภาพในผู้ป่วยหลอดเลือดสมอง จะช่วยให้สามารถคัดเลือกผู้ป่วยเพื่อส่งต่อไปยังหอฟื้นฟูผู้ป่วยระยะกลางได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาปัจจัยทางคลินิกที่ส่งผลต่อระดับคะแนน Barthel index (BI) ในระดับดีของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่ได้รับการฟื้นฟูในโครงการฟื้นฟูผู้ป่วยระยะกลาง

วิธีการศึกษา: การศึกษาย้อนหลัง จากเวชระเบียนอิเล็กทรอนิกส์ในช่วงเดือนมกราคม 2564 ถึง สิงหาคม 2565 โดยแบ่งผู้ป่วยเป็น 2 กลุ่มตามระดับคะแนน BI หลังได้รับการฟื้นฟู 6 เดือน ได้แก่ กลุ่มที่มีผลลัพธ์ดี (BI > 18) และกลุ่มที่มีผลลัพธ์ไม่ดี (BI < 9) เก็บข้อมูลพื้นฐานและผลลัพธ์การรักษาของผู้ป่วย นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test, rank sum test, exact probability test, multivariable logistic regression analysis กำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ $p < 0.05$

ผลการศึกษา: ผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 240 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 62.92 อายุเฉลี่ย 59.75 ± 13.01 ปี แบ่งเป็นกลุ่มผลลัพธ์ดี 160 ราย (ร้อยละ 66.67) และกลุ่มผลลัพธ์ไม่ดี 80 ราย (ร้อยละ 33.33) พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในผู้ป่วยกลุ่มผลลัพธ์ที่ดี ได้แก่ อายุน้อยกว่า 60 ปี (Adjusted OR=8.26, p=0.001) ไม่มีประวัติโรคความดันโลหิตสูง (Adjusted OR=4.32, p=0.03)หรือ ไตวายเรื้อรัง (Adjusted OR=7.96, p=0.03) ไม่เคยเป็นโรคหลอดเลือดสมองมาก่อน (Adjusted OR=5.24, p=0.022) การไม่พบภาวะแทรกซ้อนระหว่างการรักษาที่โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ (Adjusted OR=19.46, p=0.007) และขณะก่อนส่งเข้าโครงการฟื้นฟูผู้ป่วยระยะกลาง ผู้ป่วยมีระดับความรู้สึกตัวปกติ (Adjusted OR=6.29, p=0.048) และมีกำลังกล้ามเนื้อมากกว่าหรือเท่ากับ 3 (Adjusted OR=17.31, p=<0.001)

สรุปและข้อเสนอแนะ: ปัจจัยทางคลินิกดังกล่าว สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการช่วยคัดเลือกผู้ป่วยเพื่อส่งต่อไปบำบัดฟื้นฟูที่หอฟื้นฟูผู้ป่วยระยะกลางในโรงพยาบาลระดับชุมชนได้ ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเป็นการศึกษาแบบเก็บข้อมูลไปข้างหน้า เพื่อที่จะสามารถเก็บข้อมูลหรือปัจจัยทางคลินิกที่เกี่ยวข้องได้ครบถ้วนมากขึ้น